

[Niels Helveg Petersen.]

rende. Hvis statsministeren vil blive ved med at hævde, at den gør det, vil jeg bede ham demonstrere, på hvilke punkter den i år forelagte finansplan har adskilt sig fra de øvrige, når jeg altså ser bort fra selve indholdet, som i år er svagere, end det plejer at være.

Målsætningen i den finanspolitik, der tegner sig i den foreløbige finansplan, som jo er et foreløbigt skøn over, hvorledes finansloven skal se ud, er, at man sigter efter et overskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på 6 milliarder kr. Det lyder jo mægtig imponerende. Tænke sig et overskud på 6 milliarder kr. Men det er en misvisende størrelse i diskussionen om finanspolitikken. Den siger intet som helst om finanspolitikkenes reelle virkning, og et enkelt eksempel vil vise, hvorfor den ikke gør det.

Da man i foråret gennemførte finansloven, skønnede man, at der i indeværende år ville være et overskud på 4 milliarder kr. Nogle måneder senere ændrer man skønnet og siger, at nu vil overskuddet blive 5,3 milliarder kr. Der er altså sket en stigning i skønnet på overskuddet på 1,3 milliarder kr. Og hvorfor? Er det, fordi finanspolitikken i mellemtiden mirakuløst er blevet strammere uden indgreb fra regeringens side? Det er det selvfølgelig ikke. Der er tale om, at indtægterne ruller ind i større tempo end antaget, og det er jo udtryk for, at finanspolitikken er for slap, og derfor stiger statens indtægter, især gennem forbrugsafgifterne.

På basis af den finansplan, regeringen fremlagde, måtte vi skønne, at der ingen basis var for at tro, at særlige forhandlinger nu ville føre til gode resultater. Det er svært at holde til, og vi måtte skønne, at det var svært at holde til endnu en sammenbrudt sparerunde. Skulle man gå ind i disse forhandlinger forud for finanslovsforslagets fremsættelse, måtte der være rimelig udsigt til, at det kunne føre til bedre resultater end ved andre lejligheder, og det var der intet som helst der tydede på i den finansplan, som blev fremlagt.

Det er, som om regeringen har mistet den ambition virkelig at ville gøre noget ved vore betalingsbalanceproblemer og ved prisudviklingen.

Vi får senere — og snart, går jeg ud fra — en diskussion om økonomisk demokrati, og

jeg skal derfor ikke gøre mange bemærkninger om det her. Men jeg vil godt sige, at det er, som om det efterhånden er svært at se skoven for lutter træer. Den meget skarpe diskussion og meningsudveksling, der består omkring regeringens forslag, kommer til på en uheldig måde at skygge for, at der jo dog er visse spørgsmål, hvor man kan skimte et vist fundament for en enighed på et eller andet tidspunkt.

Vi er i det radikale venstre enige om, at der skal ske noget, at der bør gennemføres en form for økonomisk demokrati, som giver de ansatte i virksomhederne en gradvis stigende indflydelse også på de økonomiske dispositioner, og at der i forbindelse hermed må opstå en anden fordeling af formuerne her i landet.

Vi er enige i, at de ansatte på den enkelte virksomhed i fællesskab skal håndtere den større indflydelse, ikke udøve den enkeltvis, men netop i fællesskab, for at der kan blive tale om en reel indflydelse.

Der er også enighed om, at det er nødvendigt med en større samlet opsparing i samfundet. Vi anser i det radikale venstre regeringsforslaget for at give meget ringe løsninger på disse problemer, og vi er skuffede over, at regeringen ikke har villet lytte til det råd, vi har givet, nemlig at man søgte at underkaste spørgsmålet mere fundamentale vurderinger under mere afslappede former i en kommission eller i et udvalg.

Endnu kan man vel ikke helt opgive håbet om at undgå en vældig tilspidsning i diskussionen om økonomisk demokrati. Et vist håb finder jeg dog i den kronik, den tidligere statsminister skrev forleden dag, hvor jeg synes, han gav den nuværende regering nogle læseværdige råd om, at en sag af denne art burde man ikke søge at haste igennem på for kort tid, fordi det kunne risikere at give vældigt bagslag. Jeg håber, at man lægger sig disse ord på sinde; det ville gøre diskussionen omkring økonomisk demokrati bedre, og vi ville, hvis man lagde sig dem på sinde, hurtigere kunne nå til reelle fremskridt.

Jeg skal byde velkommen til socialdemokratiets nye ordfører, hr. Kjeld Olesen, som jo ikke er så ny her i salen endda, og jeg vil byde hr. Kjeld Olesen velkommen til det, som i hr. Knud Nielsens sprog hedder åbenhjertige drøftelser, og sige, at hr. Kjeld Ole-